Трамп, Україна і «159 кораблів»: факт плутанини чи симптом політичної неадекватності?

Віктор БЕДЬ
Науково-дослідний інститут стратегічних та політико-правових досліджень Карпатського університету імені Августина Волошина

м. Ужгород
30 квітня 2026 року

Факти

29 квітня 2026 року Президент США Дональд Трамп під час публічного спілкування в Білому домі (зустріч із астронавтами місії Artemis II) відповів на питання журналістів щодо війни в Україні та ситуації навколо Ірану.

У своїй відповіді Дональд Трамп зокрема:

- заявив, що Україна «у військовому плані переможена», що не відповідає дійсності;
- додав, що «кораблі всі на дні», згадавши цифру 159 кораблів, що не має жодного фактичного підтвердження;
- паралельно говорив у контексті Ірану, що створило очевидну логічну суперечність.

За інформацією низки медіа, зокрема RBC-Ukraine та The Independent, йдеться про ймовірне змішування двох різних тем — України та Ірану, оскільки цифра «159 кораблів» раніше звучала у його риториці саме щодо Ірану.

Що не відповідає дійсності

Заяви Дональда Трампа щодо України не витримують жодної фактологічної перевірки:

- Україна не є переможеною у російсько-українській війні та продовжує збройну боротьбу проти агресії Російської Федерації;
- Україна не має і ніколи не мала 159 бойових кораблів;
- Український флот не є «повністю знищеним.

Натомість:

- Україна активно застосовує морські безпілотні системи;
- Україною завдано суттєвих втрат Чорноморському флоту РФ;
- російські сили змушені були відійти з частини акваторії Чорного моря.

Можливі пояснення заяви

Отже, маємо один із варіантів або їх комбінацію щодо пояснення заяв Дональда Трампа:

- груба фактична і логічна помилка;
- нерозуміння предмету обговорення;
- свідоме політичне спрощення до рівня непрофесійності;
- дезорієнтація у темі та змішування різних геополітичних контекстів;
- прояви публічної когнітивної неузгодженості у викладі думок;
- або інші фактори, що свідчать про зниження якості мислення у публічній комунікації.

Інформаційна реакція

Російські інформаційні ресурси (включно з ТАСС) подали ці слова як:

- «Трамп визнав поразку України»,

— свідомо ігноруючи контекст та очевидну плутанину, що є типовим прикладом інформаційної маніпуляції в умовах гібридної російсько-української війни.

Оцінка: проблема не лише у фактах

Ключова проблема — не окрема помилка, а характер публічного мислення і комунікації.

У даному випадку зафіксовано:

- змішування різних геополітичних тем;
- використання некоректних і недостовірних фактів і цифр;
- констатацію фактів, які не існують у реальності;
- категоричні висновки без доказової бази;
- порушення логічної послідовності викладу думок;
- ознаки дезорієнтації у предметі розмови.

Це свідчить про:

- низький рівень точності та відповідальності публічних заяв;
- ризик формування хибної картини світу у суспільстві;
- небезпечну спрощеність у сприйнятті складних міжнародних процесів;
- проблеми з адекватністю оцінок на рівні глобальної політики;
- втрату стандартів професійної політичної комунікації.

Щодо «ментального стану»

Медичні діагнози (зокрема «деменція») без офіційних висновків не можуть огульно встановлюватися.

Але як публічний факт можна і потрібно фіксувати:

- ознаки когнітивної неуважності та плутанини;
- системну неточність у фактах;
- емоційно-інтуїтивне, а не аналітичне мислення;
- порушення логіки викладу;
- нездатність утримувати чітку предметну лінію відповіді;
- поверхневість у складних питаннях міжнародної безпеки.

Це — не медичний висновок на рівні ментального здоров’я, а політико-комунікаційна оцінка публічної поведінки найвищої владно-посадової особи США.

Висновок

Ситуація ізвищеописаною заявою Дональда Трампа — це:

- приклад помилки або плутанини на рівні глобальної політики;
- свідчення зниження якості публічної політичної комунікації;

- приклад відриву риторики від реальності фактів;
- прояв ризику, коли політичні заяви формуються без належної обізнаності;
- індикатор проблем у стратегічному мисленні на найвищому рівні;
- приклад того, як російська пропаганда миттєво використовує такі заяви для власних інформаційних та пропагандистських операцій;
- підтвердження того, що сучасна політика дедалі більше залежить від суб’єктивних оцінок, а не об’єктивної реальності.

Для України

Єдиний правильний висновок:

- потрібна жорстка, системна, фактологічна інформаційна політика та негайна реакція на будь-які викривлення — незалежно від їх джерела.